

Briuselis, 2018 05 02
COM(2018) 325 final

2018/0135 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos

{SWD(2018) 172 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. ĮVADAS. REFORMOS ARGUMENTAI

1.1. Nuo 1988 m. nereformuota finansavimo sistema

Pasiūlyme dėl kitos daugiametės finansinės programos laikotarpio siūloma galimybė modernizuoti ES finansinę programą. Kaip nurodyta komunikate „Šiuolaikiškas biudžetas Sąjungai, kuri apsaugo, suteikia galių ir gina. 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa“¹, Sąjunga turi finansuoti naujus prioritetus ir Europos viešąsias gėrybes. Kartu dėl ekonominių pokyčių ir globalizacijos nacionalinėms mokesčių sistemoms kyla naujų uždavinių ir yra naujų politikos sričių, kurias galima sustiprinti ES mastu joms teikiant finansines paskatas. Be to, dauguma ragino vykdyti biudžeto pajamų reformą, siekiant padidinti jo aiškumą, teisingumą ir skaidrumą.

Šiame kontekste ES biudžeto pajamos negali būti izoliuotos nuo pagrindinių ES pokyčių. Daugiau dėmesio Europos viešosioms gėrybėms, taip pat veiksmingam ir patikimam viešųjų finansų valdymui turi būti skiriama ne tik ES biudžeto išlaidų srityje, bet ir tikslinant pajamas.

ES biudžetą daugiau lemia išlaidos, o ne turimos pajamos. Tai reiškia, kad biudžeto pajamos daugiausia koreguojamos automatiškai, priklausomai nuo išlaidų lygio, pagal nuosavų išteklių teisės aktuose nustatytas taisykles. Apskritai nuosavų išteklių sistema turi būti užtikrinta patikima ir atspari programa, visiškai atitinkanti subalansuotumo principą.

Dabartinė nuosavų išteklių sistema grindžiama trimis pagrindinėmis pajamų kategorijomis: i) vadinamaisiais tradiciniais nuosavais ištekliais (daugiausia muitais); ii) pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstais nuosavais ištekliais ir iii) bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstais nuosavais ištekliais. Nors tradiciniai nuosavi ištekliai yra tiesioginis ES biudžeto pajamų šaltinis ir dėl to laikomi tikrais ES nuosavais ištekliais, dvi pastarosios kategorijos iš esmės yra valstybių narių nacionaliniai įnašai į ES biudžetą. Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti nuosavi ištekliai buvo nustatyti kaip nuosavų išteklių sistemos papildantis kertinis akmuo, kuriuo siekiama užtikrinti visapusišką patvirtintų išlaidų finansavimą. Vis dėlto ilgainiui šie ištekliai tapo vyraujančiu sistemos komponentu. Jie sudaro daugiau kaip 70 % ES pajamų ir užtikrina stabilumą ir pakankamumą, tačiau dėl jų vyravimo atrodo, kad nacionaliniai įnašai į ES biudžetą yra tik išlaidų veiksnys.

Paaiškėjo, kad bendrą finansavimo sistemą reformuoti sudėtinga. Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311 straipsnį Sąjunga „pasirūpina savo tikslams pasiekti ir savo politikai įgyvendinti reikalingomis priemonėmis“. Remiantis šiuo straipsniu, sprendimu dėl nuosavų išteklių numatomas ES biudžeto finansavimo sistemos tvirtas teisinis pagrindas. Atsižvelgiant į klausimo svarbą, būtinas valstybių narių vieningumas ir nacionalinių parlamentų ratifikavimas. Be to, netgi jei reformos argumentai daugeliui yra įtikinami, sprendimų priėmėjai taip pat turi įveikti dideles procedūrines kliūtis. Neatsitiktinai nuosavų išteklių sistema paskutinį kartą iš esmės kokybiškai pakeista praėjusio amžiaus devintajame dešimtmetyje, kai buvo priimti vadinamieji Deloro paketai ir įtrauktas bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstas komponentas, siekiant remti su bendrosios rinkos kūrimu ir plėtra priimant naujas valstybes nares susijusių išlaidų didinimą.

---

¹ COM(2018) 321.

2011 m. Komisija pasiūlė naujus nuosavus išteklius, kad ištikus finansų krizei būtų galima prisidėti prie valstybių narių fiskalinio konsolidavimo pastangų². Siūloma supaprastinti pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstus nuosavus išteklius ir sukurti naujus nuosavus išteklius, pagrįstus finansinių sandorių mokesčiu. Europos Parlamentas pritarė Komisijos pasiūlymams. Nors vieningo susitarimo valstybėms narėms pasiekti nepavyko, iš esmės sutarta, kad reforma reikalinga. Pripažįstant, kad sistemą būtų galima patobulinti, 2013 m. vasario 7–8 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose Taryba buvo paraginta tęsti su Komisijos pasiūlymais susijusį darbą.

1.2. Reformos poreikis

Remiantis 2013 m. gruodžio mėn. galutiniu susitarimu dėl 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos, kai Taryba, Europos Parlamentas ir Komisija priėmė Bendrą deklaraciją dėl nuosavų išteklių, sukurta Aukšto lygio grupė nuosavų išteklių klausimais. Bendroje deklaracijoje nustatyta, kad nuosavų išteklių klausimu reikia dirbti toliau ir kad bendrai nuosavų išteklių sistemos peržiūrai atlikti bus šaukiama tarpinstitucinė aukšto lygio grupė. Grupė pateikė galutinę ataskaitą 2016 m. gruodžio mėn.³ Ji rekomendavo, be kita ko, įtraukti naujas nuosavų išteklių kategorijas, glaudžiau susietas su ES politikos sritimis, ir panaikinti korekcijos mechanizmus.

2017 m. birželio mėn. Komisija priėmė diskusijoms skirtą dokumentą dėl ES finansų ateities⁴. Dokumente siūloma įvairių galimybių aiškiau susieti nuosavus išteklius su ES politikos sritimis, visų pirma bendrąja rinka ir tvariu augimu. Jame nurodyta, kad nustatant naujus nuosavus išteklius reikėtų atkreipti dėmesį į i) jų skaidrumą, paprastumą ir stabilumą; ii) jų atitiktį ES politikos tikslams; iii) jų poveikį konkurencingumui ir tvariam augimui ir iv) jų teisingą paskirstymą tarp valstybių narių. 2018 m. vasario mėn. Komisija⁵ dar kartą patvirtino, kad ES biudžeto pajamų dalies reforma padėtų sutelkti dėmesį į tikslus ir į tas sritis, kuriose Europos Sąjunga gali iš tikrųjų teikti pridėtinę vertę.

2018 m. kovo mėn. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl ES nuosavų išteklių sistemos reformos⁶. Atsižvelgiant į Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais galutinės ataskaitos (M. Monti ataskaitos) svarbiausias idėjas, rezoliucijoje pabrėžiami ES biudžeto dabartinio finansavimo trūkumai ir raginama vykdyti didelio masto reformas, visų pirma įtraukti įvairias naujas nuosavų išteklių kategorijas ir panaikinti visas korekcijas.

1.3. Finansavimo sistemos reformos pasiūlymas. ES ekonominių ir aplinkos problemų sprendimas

Dėl įvairių naujų politinių prioritetų, turinčių pasekmių biudžetui, ir Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš ES šiandien reikia skirti ypatingą dėmesį nuosavų išteklių sistemos struktūrai. Be to, nacionalinėms statistikos institucijoms kyla problemų dėl skaitmeninimo, globalizacijos ir kitų ekonominių pokyčių. Todėl, siekiant tinkamai atsižvelgti į įvairių šalių nacionalines pajamas, dažniau reikės atlikti didesnio masto bendrųjų nacionalinių pajamų duomenų peržiūras. Bendrai kalbant apie mokesčius, dėl rinkos integracijos, laisvo kapitalo judėjimo ir nematerialiojo turto padidėjimo iškilo klausimų dėl nacionalinių apmokestinimo sistemų adekvatumo siekiant tinkamai atsižvelgti į šių sričių pokyčius. Galiausiai dėl klimato

² COM(2011) 510 *final*.

³ „ES finansavimas ateityje. Aukšto lygio grupės nuosavų išteklių klausimais galutinė ataskaita ir rekomendacijos“, 2016 m. gruodžio mėn.

⁴ COM(2017) 358 *final*.

⁵ COM(2018) 98 *final*.

⁶ P8_TA-PROV(2018)0076, „Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos reforma“, G. Deprez ir J. Lewandowski.

kaitos ir aplinkos taršos atsiranda neigiamas išorinis poveikis, dėl kurio reikia imtis jei ne pasaulinio masto, tai bent ES lygmens veiksmų.

Be pagrindinio reikalavimo užtikrinti pakankamai pajamų išlaidoms padengti, nuosavų išteklių sistema turėtų būti reformuota, kad padėtų spręsti šias naujas problemas, ir turėtų būti parengta taip, kad užtikrintų daugiau naudos nei vien tik reguliarių fiskalinių pajamų srautą. Remdamasi dabartine finansavimo sistema, Komisija taip pat siūlo modernizuoti ES biudžeto pajamų dalį supaprastinant dabartinius pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstus nuosavus išteklius, diversifikuojant pajamų šaltinius ir didinant ES bei nacionalinių biudžetų sinergiją.

Dabartiniu pasiūlymu ES piliečiams nesukuriamas joks naujas mokestis. ES neturi apmokestinimo kompetencijos. Taigi, įtraukiant naujas nuosavų išteklių kategorijas, visiškai paisoma nacionalinio fiskalinio suverenumo. Esamos mokesčių priemonės daugiausia įgyvendinamos nacionaliniu lygmeniu, nors tam tikrose srityse Europos Sąjunga pateikia taisykles, kaip suderinti mokesčių taikymo būdą. Taip užtikrinamas didesnis teisingumas piliečiams ir įmonėms įvairiose ES šalyse ir kartu suteikiama priemonių surinkti mokestines pajamas, kurių negali surinkti nacionalinės valdžios institucijos. Priskirti tam tikrų suderintų mokesčių bazių arba kitų ES politikoje arba teisės aktuose nustatytų šaltinių dalį ES biudžetui – būdas pagerinti ES ir nacionalinių ekonomikų sinergiją.

Dabartiniu pasiūlymu, taikant subalansuoto biudžeto principą, išsaugota griežta biudžetinė drausmė. Vis dėlto įvairių nuosavų išteklių sąveika yra potencialus, kol kas dar visapusiškai neišnaudotas sinergijos šaltinis. Taip bus geriau išnaudotos Sutartimi numatytos galimybės, tiek, kiek įvairių rūšių nuosavais ištekliais – nacionaliniais įnašais, dabartinių arba būsimų mokesčių dalimi ir tikromis ES pajamomis – suteikiama papildomos abipusės naudos. Diversifikuojant pajamų šaltinius, bus padidintas ES biudžeto atsparumas ir pritaikomumas, o tai galiausiai bus naudinga visoms valstybėms narėms.

Šiuo pasiūlymu bus supaprastinti dabartinės ES finansavimo sistemos pagrindiniai elementai ir ji taps skaidresnė. Dabartiniai nuosavi ištekliai bus iš dalies pakeisti ir modernizuoti. Surinkimo išlaidos, kurias pasilieka valstybės narės, bus sumažintos nuo 20 % iki jų pradinio lygio – 10 %. Korekcijos bus laipsniškai panaikintos taikant pereinamojo laikotarpio mechanizmą.

Galviausiai stiprinant ekonominę ir pinigų sąjungą, reikia konkrečiai atsakyti, kaip padėti atlaikyti ekonominius sukrėtimus. Atsižvelgdama į numatomą Europos investicijų stabilizavimo priemonės mastą ir paskirtį, Komisija siūlo suteikti įnašą atitinkančią sumą, proporcingą kasmet Eurosistemoje gaunamoms piniginėms pajamoms, siekiant padėti finansuoti Europos investicijų stabilizavimo priemonės dotacijos komponentą. Šios sumos bus renkamos iš dalyvaujančių euro zonos valstybių narių ir užfiksuojamos ES biudžete kaip išorės asiguotosios pajamos.

Komisija siūlo:

1. Modernizuoti dabartinius nuosavus išteklius:

- išlaikant nepakitusius muitus kaip ES tradicinius nuosavus išteklius, bet iki 10 % sumažinant procentinę dalį, kurią valstybės narės pasilieka kaip surinkimo išlaidas;
- išlaikant **bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis** pagrįstus nuosavus išteklius ir laikant juos subalansuojančiais ištekliais;
- **supaprastinant pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstus nuosavus išteklius.**

2. Įtraukti naujų nuosavų išteklių krepšelį, kurį sudaro:
  - atnaujintos **bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės** dalis, kuri bus laipsniškai įtraukta priėmus reikiamą teisės aktą. Taip ES biudžeto finansavimas bus tiesiogiai susietas su bendrojoje rinkoje veikiančių įmonių gaunama nauda;
  - **Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos** aukcionų pajamų dalis: Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema yra pagrindinė su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susijusių išlaidų veiksmingo mažinimo ES priemonė, tiesiogiai susijusi su bendrosios rinkos veikimu;
  - nacionalinis įnašas, apskaičiuojamas remiantis **neperdirbamų plastiko pakuočių atliekų** kiekiu. Tai bus paskata valstybėms narėms mažinti pakuočių atliekas ir raginti Europą sklandžiai pereiti prie žiedinės ekonomikos, įgyvendinant Europinę plastikų strategiją.
3. Nustatyti principą, kad būsimos pajamos, gautos tiesiogiai įgyvendinant ES politiką, būtų pervedamos į ES biudžetą.
4. Laipsniškai panaikinti korekcijas.
5. Didinti nuosavų išteklių viršutinę ribą.

2. DABARTINIŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ MODERNIZAVIMAS

2.1. Muitų (tradicinių nuosavų išteklių) su mažesnėmis surinkimo išlaidomis išlaikymas

Tradiciniai nuosavi ištekliai, kuriuos šiuo metu pirmiausiai sudaro muitai, tiesiogiai renkami į ES biudžetą ir paprastai laikoma, kad jie atsiranda „natūraliai“ dėl muitų sąjungos veikimo ir bendros išorės komercinės ir prekybos politikos. Muitai renkami už produktų importą iš ES nepriklausančių šalių, taikant Bendrojo muitų tarifo⁷ muto normas.

Dabartinį 20 % muitų surinkimo išlaidų lygį galima laikyti didesniu, nei iš tikrųjų reikėtų, kad nacionalinėms valdžios institucijoms tai būtų tinkama paskata Sąjungos vardu kruopščiai rinkti muitus. Todėl siūloma sumažinti surinkimo išlaidų dalį, kurią valstybės narės gali pasilikti, iki jos tradicinio 10 % lygio, kartu stiprinant finansinę paramą, skirtą labiau į realius poreikius orientuotai muitinių įrangai ir informacinėms technologijoms.

Surinktų muitų sumos ir kontrolės intensyvumas atspindi skirtingas tendencijas. Remiantis paskutiniaisiais muitų sąjungos veiklos rezultatų duomenimis, per pastaruosius kelerius metus pastebima mažėjanti kontrolės dažnumo tendencija, o išlaidų pasilikimo normos tuo pačiu metu padidėjo nuo 10 iki 25 %. 2016 m. Sąjungos lygmeniu muitinio įforminimo metu buvo patikrinta 2,1 % importuojamų prekių, tačiau ši norma valstybėse narėse labai skiriasi. Supaprastintų procedūrų taikymas ir automatizavimas padeda gerinti kontrolės ekonominį veiksmingumą.

Be to, sumomis, kurias valstybės narės pasilieka kaip surinkimo išlaidas, ne visada tiesiogiai remiama su muitine susijusi veikla. Iš naujausių pavykių matyti, kad nacionalinės

⁷ Valstybės narės renka muitus ES vardu ir juos perduoda Komisijai atskaičiusios 20 %, kuriuos galima pasilikti kaip surinkimo išlaidas. Ši procentinė dalis, sudariusi 10 % per 1970–2000 m. laikotarpį, nuo 2001 m. padidinta iki 25 %. Dėl politinio kompromiso, pasiekto po Komisijos pasiūlymo vėl sumažinti šią procentinę dalį iki 10 %, pagal 2014 m. sprendimą dėl nuosavų išteklių ši procentinė dalis buvo sumažinta iki 20 %.

administracijos turi mažiau žmogiškųjų išteklių kontrolei vykdyti⁸, tai reiškia, kad tik nedidelė dalis turimų išteklių skiriama su muitine susijusiai veiklai ir muitų patikrinimams.

2.2. Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstų nuosavų išteklių išlaikymas ir jų papildymas, siekiant geriau atsižvelgti į ES lygmenį

Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti nuosavi ištekliai šiandien sudaro didžiausią ES biudžeto pajamų dalį. Dabartinių nuosavų išteklių stabilumo, pakankamumo ir pritaikomumo privalumai, visų pirma užtikrinami per papildančius bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstus įnašus, yra neginčijami. Todėl nustatyta, kad šie nuosavi ištekliai liks ES biudžeto pajamų dalies pagrindu.

Vis dėlto dėl naujausių ekonominių pokyčių nacionalinėms valdžios institucijoms iškyla sunkumų tiksliai įvertinti bendrąsias nacionalines pajamas, kurios yra pirmasis turto įvertinimo pagrindas. Globalizacija ir techniniai pokyčiai lėmė didelius įmonių struktūros ir gamybos lokalizacijos pokyčius. Nacionalinės valdžios institucijos patiria sunkumų dėl daugelio paslaugų dematerializavimo, greito e. prekybos plitimo, didėjančios nematerialiojo turto reikšmės ir didelio bei greito užsienio kapitalo investicijų svyravimo. Pavyzdžiui, nacionalines sąskaitas gali paveikti greitas didelio masto nematerialiojo turto perdavimas tarp šalių, kurį nulemia didelės tarptautinės įmonės, reaguodamos į mokesčių arba reguliavimo paskatas⁹.

Kadangi šie pokyčiai ne visada užfiksuojami nacionalinėse pelno mokesčio sistemose arba kituose duomenų šaltiniuose, galiausiai dėl to kyla problemų tiek nacionaliniams mokesčių administratoriams, tiek nacionalinėms statistikos institucijoms. Tai – viena priežastis, kodėl Komisija parengė iniciatyvas dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės ir dėl sąžiningo skaitmeninio sektoriaus apmokestinimo. Dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės pagerės bendrosios rinkos veikimas ir sumažės su mokesčių planavimu ir didelėmis reikalavimų laikymosi išlaidomis susijęs neveiksmingumas bei iškraipymai. Skaitmeninių paslaugų mokestis yra problemos, susijusios su tuo, kad dabartinės pelno mokesčio taisyklės nėra tinkamos skaitmeninei ekonomikai, tarpinis sprendimas.

Šiomis aplinkybėmis galima papildyti bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstus nuosavus išteklius ir sumažinti jų reikšmę Sąjungos biudžete, įtraukiant atsparų įvairių nuosavų išteklių krepšelį, tiesiogiai susijusį su Sąjungos kompetencijos sritimis ir tikslais. Dėl šių naujų pajamų komponentų atsiras papildomų elementų, kurie geriau atspindės valstybių narių ekonomikos ciklų svyravimus ir taip parems ES biudžeto proporcingumą, teisingumą ir stabilizuojantį poveikį.

Siekiant išlaikyti pajamų pakankamumą, stabilumą ir nuspėjamumą, nustatyta, kad bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti įnašai liks subalansuojančiais ištekliais, t. y. pajamų straipsniu, kurio pareikalavimo tarifas koreguojamas priklausomai nuo bendrų pajamų, reikalingų išlaidoms padengti, atsižvelgus į kitas pajamas ir kitus nuosavus išteklius. Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti ištekliai netiesiogiai padeda užtikrinti, kad Sąjungos bendrasis biudžetas visada būtų *ex ante*, t. y. priėmimo etapu, subalansuotas. Nuosavų išteklių krepšelis padės pabrėžti bendrųjų nacionalinių pajamų subalansavimo vaidmenį ir užtikrinti sąžiningą naštos pasidalijimą visose valstybėse narėse.

⁸ 2016 m. muitų sąjungos veiklos rezultatai.

⁹ Nacionalinės statistikos institucijos bendradarbiauja globalizacijos srityje, susijusioje su duomenų tvarkymo nuoseklumu, patikimumu ir palyginamumu visose valstybėse narėse.

2.3. Pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstų nuosavų išteklių supaprastinimas

Pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstas komponentas nuo 1980 m. buvo neatsiejama sprendimo dėl nuosavų išteklių dalis. Juo užtikrinama, kad ES biudžetas būtų susietas su bendrąja rinka ir mokesčių suderinimu. Mokesčio bazė yra pakankamai plati, kad būtų galima užtikrinti stabilius ir nuspėjamus pajamų srautus.

Pagal dabartinę sistemą visų valstybių narių pridėtinės vertės mokesčio bazės yra suderintos pagal ES taisykles. Todėl reikia atlikti daug pataisų ir kompensacijų, taip pat sudėtingą svertinio vidurkio apskaičiavimą. Šios bazės tuomet yra apribojamos iki 50 % bendrųjų nacionalinių pajamų bazės, siekiant pašalinti pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstų išteklių regresinius aspektus. Galiausiai kiekvienos valstybės narės (išskyrus Vokietiją, Nyderlandus ir Švediją, kurioms taikomas sumažintas pareikalavimo tarifas) suderintai pridėtinės vertės mokesčio bazei taikomas 0,3 % vienodas tarifas.

Siūlomas supaprastinimas grindžiamas šiais principais: i) koncentruotis į standartiniu tarifu apmokestinamas tiekiamas prekes arba teikiamas paslaugas; ii) supaprastinti pridėtinės vertės mokesčio bazės apskaičiavimo tvarką ir iii) taikyti vienodą pareikalavimo tarifą standartiniu tarifu apmokestinamai bazei. Šis naujas metodas parengtas reaguojant į Europos Parlamento ir Europos Audito Rūmų raginimą labiau susieti nuosavus išteklius su faktine pridėtinės vertės mokesčio baze ir gerokai supaprastinti apskaičiavimą. Taip bus užtikrintas didesnis skaidrumas ir atskaitomybė. Supaprastinti pridėtinės vertės mokesčiu pagrįsti nuosavi ištekliai bus visiškai suderinami su Komisijos pasiūlymu dėl veiksmų plano dėl pridėtinės vertės mokesčio ir su vėlesniais pasiūlymais¹⁰.

Iš pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstų nuosavų išteklių į ES biudžetą surenkamos pajamos šiuo metu sudaro apie 15–20 mlrd. EUR per metus – šį lygį būtų galima išlaikyti taikant supaprastintą skaičiavimą, atitinkamai padidinus pareikalavimo tarifą.

3. NAUJŲ NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ KREPŠELIS

Komisija siūlo įtraukti tris naujas nuosavų išteklių kategorijas. Kiekviena iš jų turi savo privalumų ir pagrindimą, tačiau siūlant jas kartu kaip rinkinį gaunama papildomos naudos.

Taikant krepšelio metodą įtraukiami tikri nuosavi ištekliai, susieti su pagrindinėmis ES politikos sritimis, ypač klimato kaitos, aplinkos politika, plastikų strategija, žiedine ekonomika ir bendrąja rinka. Šis metodas grindžiamas tvirta sąsaja su ES politikos sritimis ir ES pridėtine verte. Pavyzdžiui, mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemos negalima tinkamai išspręsti vien tik nacionaliniu lygmeniu. Šiomis aplinkybėmis ES iniciatyvos dėl pridėtinės vertės mokesčio ir įmonių apmokestinimo padeda geriau užtikrinti vienodas sąlygas įmonėms ir vartotojams. Aplinkosaugos mokesčiai panašiai gali padėti ištaisyti neigiamą išorinį poveikį ir daryti įtaką elgsenai. Pavyzdžiui, klimato kaita ir jūrų tarša plastikų yra pasaulinio pobūdžio problemos ir jas reikia spręsti ES mastu, taip pat ir fiskalinėmis paskatomis. Europos Sąjunga jau parengė ES priemones šioms problemoms spręsti.

Naujų nuosavų išteklių krepšelis pritrauks į ES biudžetą naujų lėšų ir galės padėti valdyti dėl reikšmingo grynojo įmokų į ES biudžetą mokėtojo pasitraukimo kylantį poveikį. Nors dauguma siūlomų naujų pajamų šaltinių nesukurs visiškai naujų pajamų srautų, jie yra aiškiai susieti su ES lygmeniu ir tiesiogiai arba netiesiogiai atspindi nuosavų išteklių sistemos pridėtinę vertę. Kiek tai susiję su numatomomis pajamomis, nauji nuosavi ištekliai užtikrins

¹⁰ COM(2016) 148 *final* ir vėlesni [pasiūlymai](#).

didelę dalį reikiamų pajamų, bet jie pakeis tik dalį bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstų įnašų. Nuosavų išteklių mokesčių bazės ir pareikalavimo tarifai parengti taip, kad vidutiniškai per 2021–2027 m. laikotarpį maždaug 12 % biudžeto bus padengta iš naujų pajamų šaltinių.

Diversifikavus pajamų šaltinius, naujų nuosavų išteklių krepšelis užtikrins atskirų komponentų svyravimams atsparesnę nuosavų išteklių sistemą. Jis taip pat bus geriau „vertikaliai“ suderintas su nacionaliniais biudžetais, t. y. kai kurie jo komponentai bus tiesiogiai labiau susiję su aplinka, vartojimu ir įmonių apmokestinimu.

Galiausiai didesnis ir labiau diversifikuotas nuosavų išteklių krepšelis bus glaudžiau suderintas su cikliniais valstybių narių ekonomikos svyravimais. Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti nuosavi ištekliai ir toliau atliks subalansavimo vaidmenį, bet jų kaip subalansavimo straipsnio funkcija, t. y. jų vaidmuo mažinant įvairių pajamų straipsnių skirtumus, bus dar svarbesnė ir ją vykdys visos valstybės narės. Taip pajamų sistema bus užtikrintas tam tikras dalijimasis našta laikantis griežtos biudžetinės drausmės sistemos.

3.1. Bendra konsoliduotąją pelno mokesčio bazę pagrįsti nuosavi ištekliai

Galimybė nustatyti įmonių apmokestinimu pagrįstus ES biudžeto nuosavus išteklius svarstoma jau seniai, nes jie iš esmės susiję su bendrosios rinkos, kurioje veikia įmonės, teikiamais privalumais. Nors mokesčių tarifų skirtumai valstybėse narėse patys savaime nėra pagrindinė kliūtis nustatyti įmonių apmokestinimu pagrįstus nuosavus išteklius, suderintos pelno mokesčio bazės stoka iki šiol trukdė Europos Sąjungai imtis konkrečių veiksmų šioje srityje. Tačiau priėmus 2016 m. Komisijos pasiūlymus dėl bendros pelno mokesčio bazės¹¹ ir bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės¹² bus sukurta suderinta pelno mokesčio sistema, kuri, konsolidavus ir proporcingai paskirsčius konsoliduotąją mokesčių bazę, bus naujų teisingų ir skaidrių nuosavų išteklių pagrindas.

Pelno mokesčiu pagrįsti nuosavi ištekliai būtų pateisinami tiek, kiek tarptautinės įmonės naudoja bendrosios rinkos laisvėmis. Bendra konsoliduotoji pelno mokesčio bazė prisidės prie Sąjungos pastangų kovoti su mokesčių vengimu. Pajamos iš pelno mokesčio galėtų būti svarbus indėlis į ES biudžetą. Kai bus susitarta dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės pagal 2016 m. Komisijos pasiūlymus, šia nauja baze pagrįstus naujus nuosavus išteklius bus lengva įgyvendinti.

Pagal naujas taisykles pelno mokesčio bazę, t. y. nacionaliniu lygmeniu priskiriamu įmonių pelnu, pagrįstą įnašą bus paprasta nustatyti. Bendra konsoliduotoji pelno mokesčio bazė bus nuolatinė ir palyginti didelių ES biudžeto pajamų šaltinis ir neturės įtakos valstybių narių mokesčių rinkimo prerogatyvoms. Nustačius siūlomus bendra konsoliduotąją pelno mokesčio bazę pagrįstus nuosavus išteklius pareikalavimo tarifas būtų taikomas pačiai bendrai konsoliduotajai bazei. ES taikant 3 % pareikalavimo tarifą, bendra konsoliduotoji pelno mokesčio bazė galėtų duoti vidutiniškai maždaug 12 mlrd. EUR metinių pajamų per laikotarpį. Nuosavi ištekliai bus renkami tik tada, kai naujos mokesčių taisyklės bus visiškai įgyvendintos valstybėse narėse.

3.2. ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pagrįsti nuosavi ištekliai

ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema – bendra Sąjungos kovos su klimato kaita priemonė. Ji pagrįsta bendrais klimato tikslais, mažinimo strategijomis ir tarptautiniais

---

¹¹ COM(2016) 685 *final*.

¹² COM(2016) 683 *final*.

įsipareigojimais ir siunčia tą patį kainos signalą visų valstybių narių sektoriams, kuriems ji taikoma. ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema yra suderinta Sąjungos lygmeniu, o pajamos patenka į nacionalinius biudžetus.

Siūloma nustatyti ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos įnašą į Sąjungos biudžetą, kuris būtų teikiamas kaip nuosavi ištekliai¹³. 20 % tam tikrų pajamų iš visų aukcionuose parduodamų apyvartinių taršos leidimų būtų skiriama ES biudžetui.

Mažesnes pajamas gaunančios valstybės narės didelę dalį ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos pajamų gauna iš apyvartinių taršos leidimų, perskirstytų solidarumo, ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių tikslais, pardavimo aukcionuose. Siekiant užtikrinti teisingumą, nuo šių perskirstytų apyvartinių taršos leidimų nuosavų išteklių įnašas nebūtų skaičiuojamas. Be to, persvarstyta ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos direktyva įsteigtas inovacijų fondas proveržio technologijų plėtrai remti ir modernizavimo fondas energetikos sektoriui mažesnes pajamas gaunančiose valstybėse narėse modernizuoti. Inovacijų fondui ir modernizavimo fondui finansuoti skirta suma¹⁴ apskaičiuojant nuosavų išteklių įnašą taip pat nebus įtraukiama. Tačiau aukcionuose parduoti skirti leidimai, kuriuos valstybė narė gali nemokamai skirti energetikos sektoriui, apskaičiuojant nuosavų išteklių įnašą turėtų būti įtraukiami siekiant užtikrinti, kad sprendimas, ar pasinaudoti ta galimybe, būtų pagrįstas ekonominėmis priežastimis.

Priklausomai nuo ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos leidimų rinkos kainos, numatomos metinės vidutinės pajamos galėtų siekti nuo 1,2 mlrd. iki 3,0 mlrd. EUR. Jos taip pat galėtų kisti dėl metinio aukcionuose parduodamų leidimų kiekio, kuris, be kita ko, priklauso nuo apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo veikimo.

3.3. Plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai

2018 m. sausio 18 d. Komisija priėmė Europinę plastikų žiedinėje ekonomikoje strategiją¹⁵. Ši strategija padės spręsti aplinkosaugos problemas, visų pirma pagerins antrinio perdirbimo ekonominius aspektus ir sumažins plastiko šiukšlių išmetimą į aplinką. Šia strategija taip pat siekiama padidinti plastikų tvarumą ir kartu paskatinti bei atlyginti už inovacijas, konkurencingumą ir darbo vietų kūrimą. Komunikate¹⁶ nurodyta, kad fiskalinio pobūdžio priemonės galėtų paskatinti aplinką tausojančią elgseną. 2018 m. kovo 22 d. Komisija surengė apskritojo stalo diskusiją su suinteresuotaisiais subjektais, kad aptartų, kaip ES biudžetu būtų galima prisidėti prie plastikų strategijos. Apskritai buvo sutarta dėl poreikio įvairiomis priemonėmis mažinti taršą plastikų. Įvesti tikslinį naują mokestį ES lygmeniu būtų problematiška konkurencingumo ir subsidiarumo požiūriu, tačiau galimas ES biudžeto vaidmuo sprendžiant šią problemą buvo visuotinai pripažintas.

Siūlomas nuosavų išteklių įnašas būtų tiesiogiai proporcingas kiekvienoje valstybėje narėje susidarančių neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiui. Taigi toks įnašas bus paskata valstybėms narėms mažinti šiuos atliekų srautus. Tokiu būdu ES biudžetas padėtų siekti plastikų strategijos ir žiedinės ekonomikos tikslų.

Nuosavų išteklių įnašas būtų proporcingas neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiui, apie kurį kiekvienais metais pranešama Eurostatui. Valstybių narių nuosavų išteklių įnašai būtų apskaičiuojami šiam kiekiui taikant 0,80 EUR / kg pareikalavimo tarifą, o per metus galėtų susidaryti maždaug 7 mlrd. EUR suma.

¹³ Aviacijos apyvartiniai taršos leidimai į nuosavų išteklių įnašą nebūtų įtraukiami.

¹⁴ 2 % bendro ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos didžiausio leidžiamo kiekio.

¹⁵ COM(2018) 28 *final*.

¹⁶ COM(2018) 28 *final*.

3.4. Numatomi ES finansavimo struktūros pokyčiai iki 2027 m.

Palyginus dabartinę 2018 m. pajamų sudėtį ir 2021–2027 m. laikotarpio pajamų struktūrą, Komisijos pasiūlyme matyti ir tęstinumo, ir inovacijų elementų. Pagal dabartinę sistemą, priklausomai nuo metų ir metinio biudžeto ciklo etapo, bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti nuosavi ištekliai sudaro nuo dviejų trečdalių iki trijų ketvirtadalių visų pajamų. Įgyvendinus siūlomus pakeitimus jie turėtų sudaryti 50–60 % visų pajamų.

Numatoma ES finansavimo struktūros raida

	2018 m. biudžetas		Numatomas vidurkis 2021–2027 m.	
	Mrld. EUR	Visų pajamų %	Mrld. EUR	Visų pajamų %
Tradiciniai nuosavi ištekliai	23	15,8 %	26	15 %
Esami nacionaliniai įnašai iš jų	120	82,9 %	128	72 %
Pridėtinės vertės mokesčiu pagrįsti nuosavi ištekliai (reformuoti)	17	11,9 %	25	14 %
Bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti nuosavi ištekliai	103	71,0 %	103	58 %
Nauji nuosavi ištekliai iš jų	-		22	12 %
Bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze pagrįsti nuosavi ištekliai	-	-	12	6 %
ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pagrįsti nuosavi ištekliai	-	-	3	2 %
Plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįsti nuosavi ištekliai	-	-	7	4 %
Iš viso nuosavų išteklių	143	98,7 %	176	99 %
Pajamos ne iš nuosavų išteklių	2	1,3 %	2	1 %
Iš viso pajamų	145	100,0 %	178	100 %

2021–2027 m. laikotarpio sumos pagrįstos taikytiniais pareikalavimo tarifais, nustatytais Komisijos pasiūlyme dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemonės (COM(2018) 327, 1 straipsnis).

4. PRINCIPO, KAD BŪSIMOS ĮGYVENDINANT ES POLITIKĄ GAUTOS PAJAMOS BŪTŲ PERVEDAMOS Į ES BIUDŽETĄ, NUSTATYMAS

Yra ir kitų pajamų, kurios, nors ir nepatenka į šio sprendimo taikymo sritį, gali būti patrauklus papildomas biudžeto pajamų šaltinis, į kurį reikėtų atsižvelgti rengiant kitos finansinės programos laikotarpio programas ir politiką.

Pagal daugelį tradicinių vertinimo kriterijų, išskyrus pakankamumo ir stabilumo, kitos pajamos vertinamos gana gerai. Jos tiesiogiai susietos su ES politika ir teisine kompetencija, jas lengva administruoti ir, jei yra skirtos konkrečiam tikslui, jos neišstumia išlaidų pagal daugiametės finansinės programos viršutinės ribas arba nuosavų išteklių pagal nuosavų išteklių viršutinę ribą. Be to, jos nepervedamos iš nacionalinių išdų, todėl nėra įtraukiamos apskaiciuojant nacionalinius įnašus, kurie būtų įtraukiami į veiklos biudžeto balansą, ir dėl to yra nepriklausomas tikras ES pajamų šaltinis.

Iš esmės pajamos, tiesiogiai gaunamos įgyvendinant ES politiką ir užtikrinant bendrą Sąjungos lygmens taisyklių vykdymą, automatiškai turėtų papildyti ES biudžetą. Vienas iš pavyzdžių, kokios pajamos galėtų papildyti ES biudžetą remiantis kitais teisės aktais nei sprendimas dėl nuosavų išteklių ar mokesčių suderinimo nuostatos, yra Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS). Komisijos pasiūlyme numatyta, kad mokesčiai, kuriuos turi mokėti į Šengeno erdvę iš trečiųjų valstybių atvykstantys asmenys, yra asignuotosios pajamos (tai leistų į susijusias biudžeto eilutes įtraukti papildomų asignavimų). Šios pajamos suteiks galimybę papildomai finansuoti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos veiklos išlaidas ir kitaip remti bendrąjį biudžetą. Asignuotosios pajamos apskaičiuojant nuosavų išteklių viršutinę ribą nebus įtraukiamos, nes jos nebus teikiamos iš nacionalinių biudžetų. Kitos, arba įvairios, pajamos, kurios nėra skirtos konkrečiam tikslui ir yra registruojamos kaip bendrosios pajamos (tokios kaip baudos ar delspinigiai už pavėluotą mokėjimą), lems bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstų nacionalinių įnašų sumažinimą.

5. LAIPSNIŠKAS KOREKCIJŲ PANAIKINIMAS

Daugiausiai dėl istorinių priežasčių tam tikros valstybės narės naudojasi sudėtinga korekcijų ir lengvatų sistema. 1984 m. birželio mėn. Fontenblo Europos aukščiausiojo lygio susitikime padaryta išvada, kad „bet kuri valstybė narė, kuriai tenka pernelyg sunki, palyginti su jos santykinė gerove, biudžeto našta, turi teisę atitinkamu laiku pasinaudoti korekcija“. Svarbiausias iš šių mechanizmų buvo Jungtinei Karalystei taikoma korekcija, prieš 34 metus nustatyta remiantis teisingumo sumetimais.

Be Jungtinei Karalystei taikomos korekcijos, ilgainiui atsirado vis daugiau kitų korekcijos mechanizmų. Nuo 2002 m. Austrija, Vokietija, Nyderlandai ir Švedija naudojasi „korekcijos korekcijomis“: jų įnašas, skirtas Jungtinei Karalystei taikomai korekcijai finansuoti, visam laikui sumažintas. Įnašų sumos taip pat papildomai sumažintos tam tikroms valstybėms narėms, kurių biudžeto našta vis dar laikyta pernelyg didele. Vokietijai, Nyderlandams ir Švedijai 2014–2020 m. laikinai leista taikyti sumažintus pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstų nuosavų išteklių pareikalavimo tarifus. Austrijos, Nyderlandų, Švedijos ir Danijos bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsti įnašai taip pat sumažinti fiksuotąja suma.

Ilgainiui korekcijų ir lengvatų sumos padidėjo ir viršijo (net ir neatsižvelgiant į Jungtinei Karalystei taikomą korekciją) 5 mlrd. EUR sumą per metus pagal dabartinę daugiametę finansinę programą. Dėl to ES biudžeto finansavimo sistema tapo pernelyg sudėtinga ir kuo toliau tuo mažiau skaidri.

Naujosios daugiametės finansinės programos pasiūlymu užtikrinama, kad dokumentų rinkinys būtų teisingas ir subalansuotas. Įgyvendinus pajamų dalies reformą bus diversifikuoti pajamų šaltiniai ir įtraukti ištekliai, kurių poveikis valstybėms narėms bus teisingas. Kalbant apie išlaidų dalį, Sąjungos biudžete vis daugiau dėmesio skiriama įvairioms neginčijamą Sąjungos pridėtinę vertę turinčioms išlaidoms tokiose srityse kaip moksliniai tyrimai ir inovacijos, „Erasmus“, gynyba ir sienų kontrolė. Apskritai, nustačius nuosavų išteklių krepšelį ir naujus išlaidų prioritetus Sąjungos biudžetas bus vienodai naudingas visoms valstybėms narėms, nepaliekant pasenusios ir sudėtingos korekcijų sistemos. Tačiau, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių, kurios naudojosi korekcijomis, įnašai staiga labai nepadidėtų, siūloma fiksuotąja suma sumažinti jų bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstus įnašus; iki 2025 m. šis sumažinimas bus laipsniškai panaikintas. Šių sumažinimų fiksuotąja suma nustatymo atskaitos taškas – šioms valstybėms narėms 2020 m. suteiktą korekcijų suma.

6. NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ VIRŠUTINĖS RIBOS PADIDINIMAS

Sprendime dėl nuosavų išteklių taip pat nustatyta metinio nuosavų išteklių pareikalavimo viršutinė riba. Taip siekiama suteikti valstybėms narėms tikrumo ir apsaugoti nuo netikėtumų nacionalinio biudžeto ir finansų planavimo srityje. Šiuo metu ši viršutinė riba sudaro „1,20 % bendros visų valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų sumos“. Dėl „Brexit'o“ taikant šią viršutinę ribą apskaičiuotos sumos vertė automatiškai sumažės maždaug 16 % (t. y. Jungtinės Karalystės bendrųjų nacionalinių pajamų dalimi). Be to, svarbu pažymėti, kad, be mokėjimo poreikių pagal daugiametę finansinę programą, biudžeto ištekliai, būtini siekiant įvykdyti finansinį įsipareigojimą, susijusį su paskolomis ar finansinėmis priemonėmis, garantuojamomis iš ES biudžeto, turi neviršyti šios viršutinės ribos. Vis daugiau naudojant tokias priemones, įskaitant galimą stabilizavimo priemonę euro zonai, šią viršutinę ribą greičiausiai reikės padidinti.

Kad Europos plėtros fondą būtų galima įtraukti į ES biudžetą, sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytas viršutinės ribas reikės padidinti. Siekiant užtikrinti, kad Sąjunga bet kokiomis aplinkybėmis – net ir esant ekonomikos nuosmukiui – galėtų įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus, būtina palikti pakankamą maržą tarp mokėjimų ir nuosavų išteklių viršutinės ribos. Komisija siūlo padidinti nuosavų išteklių viršutinės ribas mokėjimams ir įsipareigojimams iki atitinkamai 1,29 % ir 1,35 % 27 ES valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų.

Papildomi įnašai, kuriuos Jungtinė Karalystė gali pateikti vykdydama savo, kaip ES valstybės narės, prisiimtus įsipareigojimus ir kurie turės būti sumokėti po 2020 m., galėtų sumažinti finansavimo poreikius, kuriuos reikia padengti nuosavais ištekliais, visų pirma kitos daugiametės finansinės programos pradžioje.

7. NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ TEISĖS AKTŲ RINKINYS

7.1. Teisinis pagrindas

Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo nustatyta svarbių naujovių, kurios suteikė galimybę padaryti ne tik ES biudžeto procedūros, bet ir ES biudžeto finansavimo būdo reikšmingų pakeitimų. Komisijos pasiūlymams ypač svarbios dvi Sutarties nuostatos.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311 straipsnio trečioje pastraipoje nustatyta, kad Taryba sprendime dėl nuosavų išteklių gali „nustatyti naujas nuosavų išteklių kategorijas arba panaikinti esamą kategoriją“. Šia nuostata aiškiai leidžiama sukurti naujus nuosavus išteklius.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311 straipsnio ketvirtoje pastraipoje yra nauja nuostata, kad „Taryba, priimdama reglamentą pagal specialią teisėkūros procedūrą, patvirtina Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemones, jeigu tai numato (...) sprendimas [dėl nuosavų išteklių]“. Šia nuostata suteikiama galimybė nustatyti specialias įgyvendinimo priemones, susijusias su nuosavų išteklių sistema, įgyvendinimo reglamente, atsižvelgiant į sprendimu dėl nuosavų išteklių nustatytas ribas.

Dabartiniame Komisijos pasiūlyme šiomis galimybėmis visapusiškai pasinaudota: inicijuotas kelių naujų nuosavų išteklių kūrimas ir į įgyvendinimo reglamentą pagal 311 straipsnio ketvirtą pastraipą pasiūlyta įtraukti įvairių nuostatų.

Taip ketinama užtikrinti, kad sistema, atsižvelgiant į sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytą tvarką ir apribojimus, būtų pakankamai lanksti: visos su Sąjungos ištekliais susijusios praktinės priemonės, kurios turėtų būti reglamentuojamos labiau racionalizuota procedūra, įtraukiamos į įgyvendinimo reglamentą, o ne į patį sprendimą. Rengiant šiuos pasiūlymus

atsižvelgta į teisės aktų leidėjo ketinimus, kuriuos išdėstė Konventas dėl Europos ateities ir įtvirtino vėlesnė tarpvyriausybinė konferencija¹⁷.

Būtinai pagrindiniai aktai ir duomenys, susiję su mokesčiais pagrįstais arba įnašais pagrįstais nuosavais ištekliais ir jų apskaičiavimu, dėl kurių susidaro pajamų srautai, jau egzistuoja arba yra pasiūlyti pagal poreikius. Jie visi glaudžiai susiję su sritimis, kurioms būdingas aiškus Sąjungos politikos matmuo, tokiomis kaip bendroji rinka arba aplinkos apsauga.

7.2. Pagrindiniai sprendimo dėl nuosavų išteklių elementai

Sprendimu dėl nuosavų išteklių nustatoma: i) į Sąjungos biudžetą įtrauktinų nuosavų išteklių kategorijos; ii) taikytini didžiausi pareikalavimo tarifai; iii) nuosavų išteklių viršutinės ribos; iv) korekcijos mechanizmai (jei laikoma, kad jų reikia) ir tai, kaip jie finansuojami ir v) tam tikri biudžeto principai. Sprendime taip pat turi būti išvardytos nuostatos, kurias gali apimti įgyvendinimo priemonės. Galiausiai, sprendime numatomos pereinamojo laikotarpio priemonės.

7.3. Įgyvendinimo reglamentas

Siūlomas įgyvendinimo reglamentas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311 straipsnio ketvirtą pastraipą apima visas tas praktines su Sąjungos ištekliais susijusias priemones ir techninius duomenis, kurie turėtų būti reglamentuojami labiau racionalizuota procedūra, kad sistema, atsižvelgiant į sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytą tvarką ir apribojimus, būtų pakankamai lanksti. Jis neapima nuosavų išteklių sistemos aspektų, susijusių su nuosavų išteklių teikimu ir pinigų poreikių tenkinimu (žr. 6.4. skirsnį).

Į įgyvendinimo reglamentą taip pat turi būti įtrauktos visų rūšių nuosaviems ištekliams taikomos bendro pobūdžio nuostatos, kurių tinkama parlamentinė priežiūra ypač svarbi. Jos daugiausiai susijusios su pajamų kontrolės ir priežiūros aspektais ir susijusiais Komisijos inspektorių įgaliojimais.

Įgyvendinimo reglamente pagal sprendime dėl nuosavų išteklių parengtą sąrašą atitinkamai išdėstytos toliau išvardytos nuostatos:

- (1) kiekvienos sprendime nustatytos rūšies nuosaviems ištekliams taikomi pareikalavimo tarifai. Tai suteikia tam tikro lankstumo, atsižvelgiant į sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytas ribas. Nesant tokio lankstumo, dėl sudėtingos ir ilgai trunkančios sprendimų dėl nuosavų išteklių priėmimo tvarkos būtų mažiau galimybių laiku atlikti būtinus nuosavų išteklių koregavimus;
- (2) orientacinės bendrosios nacionalinės pajamos pagal Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemą (ESS) ir nuostatos tais atvejais, kai bendrosios nacionalinės pajamos labai pasikeičia (dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos peržiūros metu patikslintų bendrųjų nacionalinių pajamų parametrų gali pasikeisti nuosavų išteklių viršutinės ribos);
- (3) metinio biudžeto likučio koregavimas. Bendrasis pertekliaus perkėlimo principas nustatytas sprendime, o įgyvendinimo priemonės nustatytos reglamente;
- (4) kontrolės ir priežiūros, įskaitant papildomus ataskaitų teikimo reikalavimus, nuostatos.

¹⁷ Visų pirma žr. Europos konvento nuosavų išteklių diskusijų grupės galutinę ataskaitą, CONV 730/03, 2003 5 8.

Drauge su sprendimu dėl nuosavų išteklių įgyvendinimo reglamentu užtikrinama, kad visus techninius sistemos koregavimus ne tik tvirtintų valstybės narės, bet ir savo pritarimą jiems suteiktų Europos Parlamentas.

7.4. Reglamentas dėl nuosavų išteklių teikimo

Be minėtų įgyvendinimo priemonių, veiklos reikalavimai dėl nuosavų išteklių teikimo į ES biudžetą ir Komisijos sąskaitas nustatomi Tarybos reglamente pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnio 2 dalį. Taigi teisės aktų pasiūlymų rinkinį taip pat sudaro papildomas Reglamentas dėl nuosavų išteklių teikimo, kuriame pateiktos naujos nuostatos dėl bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze, ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema ir neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu pagrįstų nuosavų išteklių apskaičiavimo ir teikimo metodų.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 311 straipsnio trečią pastraipą,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos nuosavų išteklių sistema turi būti užtikrinami pakankami ištekliai, kad Sąjungos politika būtų plėtojama tinkamai, atsižvelgiant į poreikį laikytis griežtos biudžetinės drausmės. Plėtojant nuosavų išteklių sistemą, gali ir turėtų būti kuo labiau prisidedama prie Sąjungos politikos plėtojimo;
- (2) 2013 m. vasario 7–8 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime Taryba buvo paraginta tęsti darbą, susijusį su Komisijos pasiūlymu dėl naujų pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstų nuosavų išteklių, kad jie būtų kuo paprastesni ir skaidresni, sustiprinti Sąjungos pridėtinės vertės mokesčio politikos ir faktinių pajamų iš pridėtinės vertės mokesčio ryšį ir užtikrinti vienodas sąlygas mokesčių mokėtojams visose valstybėse narėse;
- (3) 2017 m. birželio mėn. Komisija priėmė diskusijoms skirtą dokumentą dėl ES finansų ateities¹⁸. Komisija siūlo įvairių galimybių aiškiau susieti nuosavus išteklius su Sąjungos politikos sritimis, visų pirma bendrąja rinka ir tvariu augimu. Remiantis tuo dokumentu, nustatant naujus nuosavus išteklius būtina atkreipti dėmesį į jų skaidrumą, paprastumą ir stabilumą, jų atitiktį Sąjungos politikos tikslams, poveikį konkurencingumui ir tvariam augimui ir jų teisingą paskirstymą tarp valstybių narių;
- (4) Lisabonos sutartimi nustatyti nuostatų, susijusių su nuosavų išteklių sistema, pakeitimai, dėl kurių galima sumažinti esamų nuosavų išteklių skaičių ir sukurti naujų rūšių nuosavus išteklius;
- (5) dabartinę pridėtinės vertės mokesčiu pagrįstų nuosavų išteklių nustatymo sistemą dėl pernelyg didelio sudėtingumo ne kartą kritikavo Audito Rūmai, Europos Parlamentas ir valstybės narės. Todėl tikslinga tų nuosavų išteklių skaičiavimą supaprastinti;

¹⁸ COM(2017) 358 *final*, 2017 m. birželio 28 d.

- (6) siekiant geriau suderinti Sąjungos finansavimo priemonės ir jos politikos prioritetus, geriau atspindėti Sąjungos biudžeto svarbą bendrosios rinkos veikimui, geriau remti Sąjungos politikos tikslus ir sumažinti valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstus įnašus į Sąjungos metinį biudžetą, būtina nustatyti naujų kategorijų nuosavus išteklius, pagrįstus bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze, nacionalinėmis pajamomis iš Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos ir nacionaliniu įnašu, apskaičiuojamu remiantis neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiu;
- (7) daugiau nei vienoje valstybėje narėje veikiančioms įmonėms Europos bendroji rinka yra labai naudinga. Tačiau mokesčių sistemų visoje Sąjungoje daugialypiškumas suteikia nesąžiningą pranašumą įmonėms, nes jos gali nemokėti pelno mokesčių ten, kur sukuria vertę. 2016 m. Komisijos pasiūlymais¹⁹ dėl bendros pelno mokesčio bazės ir bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės šią nesąžiningumo problemą siekiama spręsti atkuriant vienodas sąlygas. Nuosavi ištekliai turėtų būti apskaičiuojami pagal Sąjungos taisyklės dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės kiekvienai valstybei narei priskirtai apmokestinamojo pelno daliai taikant vienodą pareikalavimo tarifą. Nuostatos dėl nuosavų išteklių turėtų būti taikomos tik tiems subjektams, kuriems Sąjungos taisyklės dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės yra privalomos;
- (8)** pasiekti tikslą nuo 1990 iki 2030 m. bent 40 % sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip įsipareigota Paryžiaus klimato susitarime, yra Sąjungos prioritetas. Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema yra viena iš pagrindinių priemonių, įdiegtų šiam tikslui įgyvendinti, ir suteikia galimybę gauti pajamų aukcione parduodant apyvartinius taršos leidimus. Atsižvelgiant į suderintą Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos pobūdį, taip pat į Sąjungos teikiamą finansavimą klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pastangoms valstybėse narėse skatinti, tikslinga nustatyti naują su šia sritimi susijusių ES biudžeto nuosavų išteklių rūšį. Šie nuosavi ištekliai turėtų būti pagrįsti valstybių narių aukcionuose parduotinais apyvartiniais taršos leidimais, įskaitant nemokamus pereinamojo laikotarpio apyvartinius taršos leidimus energetikos sektoriui. Siekiant atsižvelgti į konkrečias tam tikroms valstybėms narėms skirtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB²⁰ nuostatas, nustatant nuosavų išteklių įnašą apyvartiniai taršos leidimai, perskirstyti solidarumo, ekonomikos augimo ir tarpusavio jungčių tikslais, taip pat inovacijų fondui ir modernizavimo fondui skirti apyvartiniai taršos leidimai neturėtų būti įtraukiami;
- (9)** vadovaujantis Sąjungos plastikų strategija, Sąjungos biudžetas gali padėti sumažinti taršą plastiko pakuočių atliekomis. Nacionaliniu įnašu, proporcingu kiekvienoje valstybėje narėje neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų kiekiui, pagrįsti nuosavi ištekliai suteiks paskatą mažinti vienkartinį plastikų naudojimą, skatins perdirbimą ir žiedinės ekonomikos kūrimą. Kartu valstybėms narėms, vadovaujantis subsidiarumo principu, bus paliekama laisvė imtis tinkamiausių priemonių tiems tikslams pasiekti;
- (10) būtina užtikrinti, kad valstybių narių, kurios naudojasi korekcijomis, nacionaliniai įnašai staiga labai nepadidėtų. Todėl reikia numatyti laikinas korekcijas Austrijos,

¹⁹ COM (2016) 683, 2016 10 25.

²⁰ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

Danijos, Vokietijos, Nyderlandų ir Švedijos naudai, pereinamuoju laikotarpiu fiksuotąją sumą sumažinant jų bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstus įnašus. Iki 2025 m. pabaigos tos korekcijos turėtų būti laipsniškai panaikintos;

- (11) 20 % valstybių narių tradiciniams nuosaviems ištekliams surinktų lėšų, kurios pasilieka kaip surinkimo išlaidos, yra didelė į Sąjungos biudžetą nepatenkanti nuosavų išteklių dalis. Tradicinių nuosavų išteklių surinkimo išlaidų, kurias pasilieka valstybės narės, dalis turėtų būti ne 20 %, o 10 %, kokia ir buvo iš pradžių, kad finansinė parama muitinių įrangai, darbuotojams ir informacijai būtų geriau suderinta su faktinėmis išlaidomis ir poreikiais;
- (12) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatyta, kad Taryba turi patvirtinti Sąjungos nuosavų išteklių sistemos įgyvendinimo priemones. Tokios priemonės turėtų apimti visų rūšių nuosaviems ištekliams taikomas bendro ir techninio pobūdžio nuostatas, kurių tinkama parlamentinė priežiūra yra itin svarbi. Tos priemonės turėtų apimti išsamias taisykles dėl 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų teiktinų nuosavų išteklių sumų nustatymo, įskaitant taikomus 2 straipsnio 1 dalies b–e punktuose nurodytus nuosavų išteklių pareikalavimo tarifus, su bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis susijusius techninius klausimus, nuosavų išteklių surinkimo kontrolės ir priežiūros nuostatas ir tvarką, įskaitant taisykles dėl patikrinimų ir dėl pareigūnų ir kitų tarnautojų, Komisijos įgaliotų atlikti patikrinimus, įgaliojimų, ir visus atitinkamus ataskaitų teikimo reikalavimus;
- (13) kad Europos plėtros fondą būtų galima įtraukti į ES biudžetą, sprendime dėl nuosavų išteklių nustatytas viršutinės ribas reikės padidinti. Siekiant užtikrinti, kad Sąjunga bet kokiomis aplinkybėmis – net ir esant ekonomikos nuosmukiui – galėtų įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus, būtina palikti pakankamą maržą tarp mokėjimų ir nuosavų išteklių viršutinės ribos. Todėl nuosavų išteklių viršutinė riba turėtų būti padidinta iki 1,29 % valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų sumos rinkos kainomis mokėjimų asignavimams ir iki 1,35 % įsipareigojimų asignavimams;
- (14) siekiant suderinamumo, tęstinumo ir teisinio tikrumo, būtina nustatyti nuostatas, kuriomis būtų užtikrintas sklandus perėjimas nuo Sprendimu 2014/335/ES, Euratomas nustatytos sistemos prie šiuo sprendimu nustatytos sistemos;
- (15) šiame sprendime visos pinigų sumos turėtų būti nurodytos eurai;
- (16) siekiant užtikrinti perėjimą prie patikslintos nuosavų išteklių sistemos, kuris sutaptų su finansiniais metais, šis sprendimas turėtų būti taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. Tačiau nuostatos, susijusios su bendra konsoliduotąja pelno mokesčio baze pagrįstu įnašu, neturėtų būti taikomos atgaline data ir jų taikymas turėtų būti atidėtas atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos taisyklės dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės dar nepriimtose,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo sprendimu nustatomos Sąjungos nuosavų išteklių paskirstymo taisyklės, siekiant užtikrinti Sąjungos metinio biudžeto finansavimą.

2 straipsnis

Nuosavų išteklių kategorijos

1. Pajamos, gaunamos iš toliau nurodytų šaltinių, sudaro į Sąjungos biudžetą įskaitomus nuosavus išteklius:
  - (a) tradiciniai nuosavi ištekliai, kuriuos sudaro rinkliavos, priemokos, papildomos arba kompensacinės sumos, papildomos sumos arba koeficientai, bendrojo muitų tarifo muitai ir kiti muitai, kuriuos Sąjungos institucijos yra nustačiusios arba nustatys prekybai su trečiosiomis valstybėmis, muitai už prekes pagal nebegaliojančią Europos anglių ir plieno bendrijos steigimo sutartį, taip pat įnašai ir kiti mokesčiai, numatyti bendrojo cukraus rinkos organizavimo sistemoje;
  - (b) vienodo pareikalavimo tarifo taikymas pajamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinktų iš standartiniu tarifu apmokestinamų tiekimo operacijų ir padalytų iš nacionalinio standartinio PVM tarifo, daliai. Faktinis pareikalavimo tarifas neviršija 2 %;
  - (c) vienodo pareikalavimo tarifo taikymas apmokestinamojo pelno daliai, priskirtai kiekvienai valstybei narei pagal Sąjungos taisykles dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės. Faktinis pareikalavimo tarifas neviršija 6 %;
  - (d) vienodo pareikalavimo tarifo taikymas sumai, kurią sudaro pajamos, gautos iš Direktyvos 2003/87/EB 10 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų aukcionuose parduotinių apyvartinių taršos leidimų, ir nemokamų pereinamojo laikotarpio apyvartinių taršos leidimų energetikos sektoriui modernizuoti rinkos vertė, kaip nustatyta tos direktyvos 10c straipsnio 3 dalyje. Faktinis pareikalavimo tarifas neviršija 30 %;
  - (e) vienodo pareikalavimo tarifo taikymas neperdirbtų plastiko pakuočių atliekų svoriui. Faktinis pareikalavimo tarifas neviršija 1 EUR už kilogramą;
  - (f) vienodo pareikalavimo tarifo, nustatytino pagal biudžeto procedūrą, atsižvelgiant į visų kitų pajamų bendrą sumą, taikymas visų valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų sumai.

Taikant pirmos pastraipos c punktą, vienodas pareikalavimo tarifas taikomas tik mokesčių mokėtojų, kuriems privalomos Sąjungos taisyklės dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės, pelnui.

Taikant pirmos pastraipos f punktą, vienodas pareikalavimo tarifas taikomas kiekvienos valstybės narės bendrosioms nacionalinėmis pajamoms.

Austrijai taikomas bendras jos metinio bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsto įnašo sumažinimas 110 mln. EUR 2021 m., 88 mln. EUR 2022 m., 66 mln. EUR 2023 m., 44 mln. EUR 2024 m. ir 22 mln. EUR 2025 m. Danijai taikomas bendras jos metinio

bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsto įnašo sumažinimas 118 mln. EUR 2021 m., 94 mln. EUR 2022 m., 71 mln. EUR 2023 m., 47 mln. EUR 2024 m. ir 24 mln. EUR 2025 m. Vokietijai taikomas bendras jos metinio bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsto įnašo sumažinimas 2 799 mln. EUR 2021 m., 2 239 mln. EUR 2022 m., 1 679 mln. EUR 2023 m., 1 119 mln. EUR 2024 m. ir 560 mln. EUR 2025 m. Nyderlandams taikomas bendras jų metinio bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsto įnašo sumažinimas 1 259 mln. EUR 2021 m., 1 007 mln. EUR 2022 m., 755 mln. EUR 2023 m., 503 mln. EUR 2024 m. ir 252 mln. EUR 2025 m. Švedijai taikomas bendras jos metinio bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįsto įnašo sumažinimas 578 mln. EUR 2021 m., 462 mln. EUR 2022 m., 347 mln. EUR 2023 m., 231 mln. EUR 2024 m. ir 116 mln. EUR 2025 m. Šios sumos nustatomos 2018 m. kainomis ir koreguojamos pagal galiojančias kainas taikant Komisijos pateiktą naujausią biudžeto projekto rengimo metu turimą Sąjungai skirtą bendrojo vidaus produkto defliatorių, išreikštą eurai. Šiuos bendruosius sumažinimus finansuoja visos valstybės narės.

2. Pajamos, gaunamos iš bet kokių naujų mokesčių, įvestų remiantis bendrąja politika pagal Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, su sąlyga, kad buvo laikomasi tos Sutarties 311 straipsnyje nustatytos procedūros, taip pat sudaro nuosavus išteklius, įskaitomus į Sąjungos biudžetą.
3. Jeigu finansinių metų pradžioje biudžetas nepatvirtinamas, kol įsigalios nauji tarifai, toliau taikomi ankstesni bendrųjų nacionalinių pajamų pareikalavimo tarifai.

3 straipsnis

Nuosavų išteklių viršutinė riba

1. Visa nuosavų išteklių suma, skirta Sąjungos metiniams mokėjimų asignavimams padengti, negali viršyti 1,29 % bendros visų valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų sumos.
2. Į Sąjungos biudžetą įtrauktų įsipareigojimų asignavimų bendra metinė suma negali viršyti 1,35 % bendros visų valstybių narių bendrųjų nacionalinių pajamų sumos.
3. Turi būti išlaikomas tinkamas įsipareigojimų asignavimų ir mokėjimų asignavimų santykis, siekiant užtikrinti jų suderinamumą ir sudaryti sąlygas, kad 1 dalyje nustatytos viršutinės ribos būtų laikomasi vėlesniais metais.

4 straipsnis

Universalumo principas

2 straipsnyje nurodytos pajamos naudojamos visoms į Sąjungos metinį biudžetą įtrauktoms išlaidoms padengti, nė vienų neišskiriant.

5 straipsnis

Pertekliaus perkėlimas į kitą laikotarpį

Bet koks Sąjungos pajamų perteklius, gautas finansinių metų pajamoms viršijus bendras faktines išlaidas, perkeliamas į kitus finansinius metus.

6 straipsnis

Nuosavų išteklių surinkimas ir teikimas Komisijai

1. 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytus Sąjungos nuosavus išteklius valstybės narės surenka pagal nacionalines įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatas. Valstybės narės prirėikus tas nuostatas patikslina, kad jos atitiktų Sąjungos taisyklių reikalavimus.
Komisija nagrinėja valstybių narių jai perduotas atitinkamas nacionalines nuostatas ir pateikia valstybėms narėms koregavimus, kurie jai atrodo būtini, siekiant užtikrinti, kad šios nuostatos atitiktų Sąjungos taisykles, ir prirėikus praneša apie tai biudžeto valdymo institucijai.
2. Valstybės narės surinkimo išlaidoms padengti pasilieka 10 % sumų, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte.
3. Valstybės narės teikia Komisijai šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytus išteklius pagal reglamentus, priimtus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnio 2 dalį.

7 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

Taryba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 311 straipsnio ketvirtą pastraipą nustato šių nuosavų išteklių sistemos elementų įgyvendinimo priemones:

- (a) taisyklės dėl 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų teiktinų nuosavų išteklių sumų nustatymo, įskaitant 2 straipsnio 1 dalies b–e punktuose nurodytus taikomus nuosavų išteklių pareikalavimo tarifus, laikantis tuose punktuose nustatytų ribų, taip pat 2 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyto bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis pagrįstų nuosavų išteklių tarifo apskaičiavimo;
- (b) 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų pajamų surinkimo kontrolės ir priežiūros nuostatas ir tvarką, įskaitant taisykles dėl patikrinimų ir pareigūnų ir kitų tarnautojų, Komisijos įgaliotų atlikti patikrinimus, įgaliojimų ir visus atitinkamus ataskaitų teikimo reikalavimus;
- (c) orientacines bendrąsias nacionalines pajamas, bendrųjų nacionalinių pajamų koregavimo nuostatas ir mokėjimų bei įsipareigojimų viršutinių ribų perskaičiavimo nuostatas tuo atveju, jei labai pasikeičia bendrosios nacionalinės pajamos, 2 straipsnio 1 dalies f punkto ir 3 straipsnio taikymo tikslais;
- (d) metinio biudžeto likučio apskaičiavimo ir įskaitymo į biudžetą procedūrą, kaip nustatyta 5 straipsnyje.

8 straipsnis

Baigiamosios ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Atsižvelgiant į 2 dalį, Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas panaikinamas. Visos nuorodos į Tarybos sprendimą 70/243/EAPB, EEB, Euratomas²¹, Tarybos sprendimą

²¹ 70/243/EAPB, EEB, Euratomas: 1970 m. balandžio 21 d. Tarybos sprendimas dėl valstybių narių finansinių įnašų pakeitimo Bendrijų nuosavais ištekliais (Oficialusis leidinys L 094, 1970 4 28, p. 0019–0022).

85/257/EEB, Euratomas²², Tarybos sprendimą 88/376/EEB, Euratomas²³, Tarybos sprendimą 94/728/EB, Euratomas²⁴, Tarybos sprendimą 2000/597/EB, Euratomas²⁵, Tarybos sprendimą 2007/436/EB, Euratomas²⁶ arba Sprendimą 2014/335/ES, Euratomas²⁷ laikomos nuorodomis į šį sprendimą ir skaitomos pagal šio sprendimo priede pateiktą atitikties lentelę.

2. Sprendimų 94/728/EB, Euratomas, 2000/597/EB, Euratomas, 2007/436/EB, Euratomas ir 2014/335/ES, Euratomas 2, 4 ir 5 straipsniai toliau taikomi pajamų, gaunamų taikant pareikalavimo tarifą pridėtinės vertės mokesčio bazei, kuri nustatoma vienoda tvarka ir apribojama taip, kad sudarytų 50–55 % kiekvienos valstybės narės bendrojo nacionalinio produkto arba bendrųjų nacionalinių pajamų, priklausomai nuo atitinkamų metų, apskaičiavimui ir koregavimui, biudžeto disbalanso korekcijos, suteiktos Jungtinei Karalystei 1995–2020 m., apskaičiavimui ir kitų valstybių narių teikiamo Jungtinei Karalystei suteiktos korekcijos finansavimo apskaičiavimui.
3. Pajamų surinkimo išlaidoms padengti valstybės narės ir toliau pasilieka 10 % sumų, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias iki 2001 m. vasario 28 d. jos turėjo pateikti pagal galiojančias Sąjungos taisykles.
4. Pajamų surinkimo išlaidoms padengti valstybės narės ir toliau pasilieka 25 % sumų, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias nuo 2001 m. kovo 1 d. iki 2014 m. vasario 28 d. jos turėjo pateikti pagal galiojančias Sąjungos taisykles.
5. Pajamų surinkimo išlaidoms padengti valstybės narės ir toliau pasilieka 20 % sumų, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies a punkte, kurias nuo 2014 m. kovo 1 d. iki 2021 m. vasario 28 d. jos turėjo pateikti pagal galiojančias Sąjungos taisykles.
6. Šiame sprendime visos pinigų sumos nurodytos eurai.

9 straipsnis *Isigaliojimas*

Apie šį sprendimą valstybės nares informuoja Tarybos Generalinis sekretorius.

---

²² 85/257/EEB, Euratomas: 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos sprendimas dėl Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (Oficialusis leidinys L 128, 1985 5 14, p. 0015–0017).

²³ 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1552/89, įgyvendinantis Sprendimą 88/376/EEB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (Oficialusis leidinys L 155, 1989 6 7, p. 0001–0008).

²⁴ 94/728/EB, Euratomas: 1994 m. spalio 31 d. Tarybos sprendimas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (Oficialusis leidinys L 293, 1994 11 12, p. 0009–0013).

²⁵ 2000/597/EB, Euratomas: 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (Oficialusis leidinys L 253, 2000 10 7, p. 0042–0046).

²⁶ 2007/436/EB, Euratomas: 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (Oficialusis leidinys L 163, 2007 6 23, p. 17–21).

²⁷ 2014 m. gegužės 26 d. Tarybos sprendimas 2014/335/ES, Euratomas dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos (Oficialusis leidinys L 168, 2014 6 7, p. 105–111).

Valstybės narės nedelsdamos praneša Tarybos Generaliniam sekretoriui apie procedūrą šiam sprendimui priimti pagal atitinkamus savo konstitucinius reikalavimus užbaigimą.

Šis sprendimas įsigalioja pirmą antro mėnesio, einančio po antroje pastraipoje nurodyto paskutinio pranešimo gavimo, dieną.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Tačiau šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies c punktas ir 2 straipsnio 1 dalies antra pastraipa taikomi nuo antrųjų metų, einančių po nacionalinių nuostatų, kuriomis Tarybos direktyva dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės perkeliama į nacionalinę teisę, taikymo datos, sausio 1 d.

10 straipsnis
Paskelbimas

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas